

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مدیریت کلاس درس در فضای مجازی

آموزشگری در فضای مجازی:

• در هر چیزی جنبه ای از زیبا شناختی وجود دارد هر محتوای آموزشی، هر رفتار آموزشی، هر منظومه ای که برای گذراندن وقت خلق می کنید کیفیت زندگی را تقویت یا تضعیف می کند. این هم‌اوردجویی چه علوم تدریس کنید یا هنر آن را زیبا تر می سازد.

• (آیزنر در نامه اش به انجمن نظارت و توسعه برنامه درسی بهار ۱۹۹۰)

اگر خیلی آسوده باشیم رشد و نمو خود را متوقف می سازیم.
شاگردان می توانند بر ما فشار بیاورند تا در قلمرو آسودگی آن ها
کار کنیم. ما باید به آنها لطف کنیم و آنقدر کمکشان کنیم تا یاد
بگیرند نا آسودگی را.

هربرت ثلن به جرویس بویس ۱۹۶۳

مرور چند اصطلاح کلیدی که در برگیرنده مفاهیم اساسی در فرایند یاددهی – یادگیری هستند

- اهداف
- یادگیری
- تدریس
- محتوا
- ارزشیابی
- تجهیزات و وسایل
- فضا
- زمان
- گروه بندی

چالش های آموزش مجازی در نظام آموزشی ایران:

- الف) زیر ساختی:
- وسایل و امکانات
- سرعت اینترنت
- بستر ها و سامانه ها
- ب) نرم افزاری:
- برنامه های لازم برای توانمندسازی و تسلط معلم و دانش آموزان
- دسترسی آسان به منابع و محتواهای الکترونیکی

ج (فرهنگی:

معلم مسوول مقابله با چالش ها ست

شاخص ها و معیارهای استاندارد در ارتباط با نظارت آموزش های مجازی

مقدمه:

- در هزاره سوم ، **دانش** یک عامل راهبردی برای موفقیت فرد، سازمان و جامعه به شمار می رود، و **تنها منبعی است که ارزش آن در کاربرد آن است**. از این رو ،ساختن دانش ،تولید و مصرف آن محور توسعه ی انسانی، توسعه ی پایدار و جامعه ی دانش محور قرار گرفته است.
- با گذار از جامعه ی صنعتی به جامعه ی اطلاعاتی ساختن جامعه ی دانش محور امکان پذیر شده است . آخرین یافته های پژوهشی نشان می دهد **«یادگیری»** کلید ورود به جامعه ی دانش محور است . از طریق یادگیری هر فردی قادر به ساختن دانش و تولید آن است.

- به یاری فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) می توان یادگیری را تسهیل کرد و امکان ساختن دانش را برای عده بیشتری از افراد جامعه فراهم آورد.

- به رغم خوش بینی دیدگاه یادشده شکل گیری جامعه دانش محور با ۳ چالش عمده مواجه است:

- ۱- فاصله دیجیتالی، که در صورت عدم پیشگیری به موقع و چاره جویی زیربنایی و حقوقی برای کاهش آن در جامعه، فاصله میان کانون (آنان که با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات دانش می سازند) و پیرامون (آنان که تنها مصرف کننده هستند و امکان ساختن دانش برای عرضه در بازار جهانی نیافته اند) افزایش خواهد یافت.

- ۲- تضمین جریان آزاد داده ها و اطلاعات و برابری دسترسی به فناوری اطلاعات و دانش.

- ۳- دستیابی به توافق جمعی در مقیاس بین المللی برای تدوین هنجارها اصول و استاندارد به منظور حفظ ارزش های اخلاقی و پاسداری از شأن و کرامت انسان.

- در واکنش به چالش‌های یادشده طی سال‌های اخیر، تغییرات قابل‌توجهی در فرآیندهای یاددهی-یادگیری رخ داده است از جمله می‌توان به تاکید‌های زیر اشاره کرد:

- از تدریس به یادگیری
- از یادگیری سطحی به یادگیری عمقی
- از به حافظه سپردن و تکرار رویدادها به کاربرد، تحلیل، ارزشیابی و سازمان‌دهی عناصر در قالب یا ساختاری نو
- از یادگیری «طوطی‌وار» مطالب به یادگیری درک و بکار بستن مفاهیم شیوه‌ها و اصول
- از یادگیری آموزشگاهی ماده‌های درسی جدا از هم به یادگیری مداوم میان رشته‌ای
- از تمرکز بر درون دادهای نظام آموزشی به تمرکز بر عملکرد و پیامدهای نظام آموزشی

آموزش معلم محور (آموزش مستقیم)

اوانل و اسمیت (۲۰۰۷)

تعریف آموزش مستقیم: یک شکل نظام مند آموزش که برای ایجاد تسلط در دانش آموزان در ارتباط با دانش و مهارت‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

روش های آموزش
مستقیم و تدریس آشکار

روش های آموزش
مستقیم مستقل از معلم

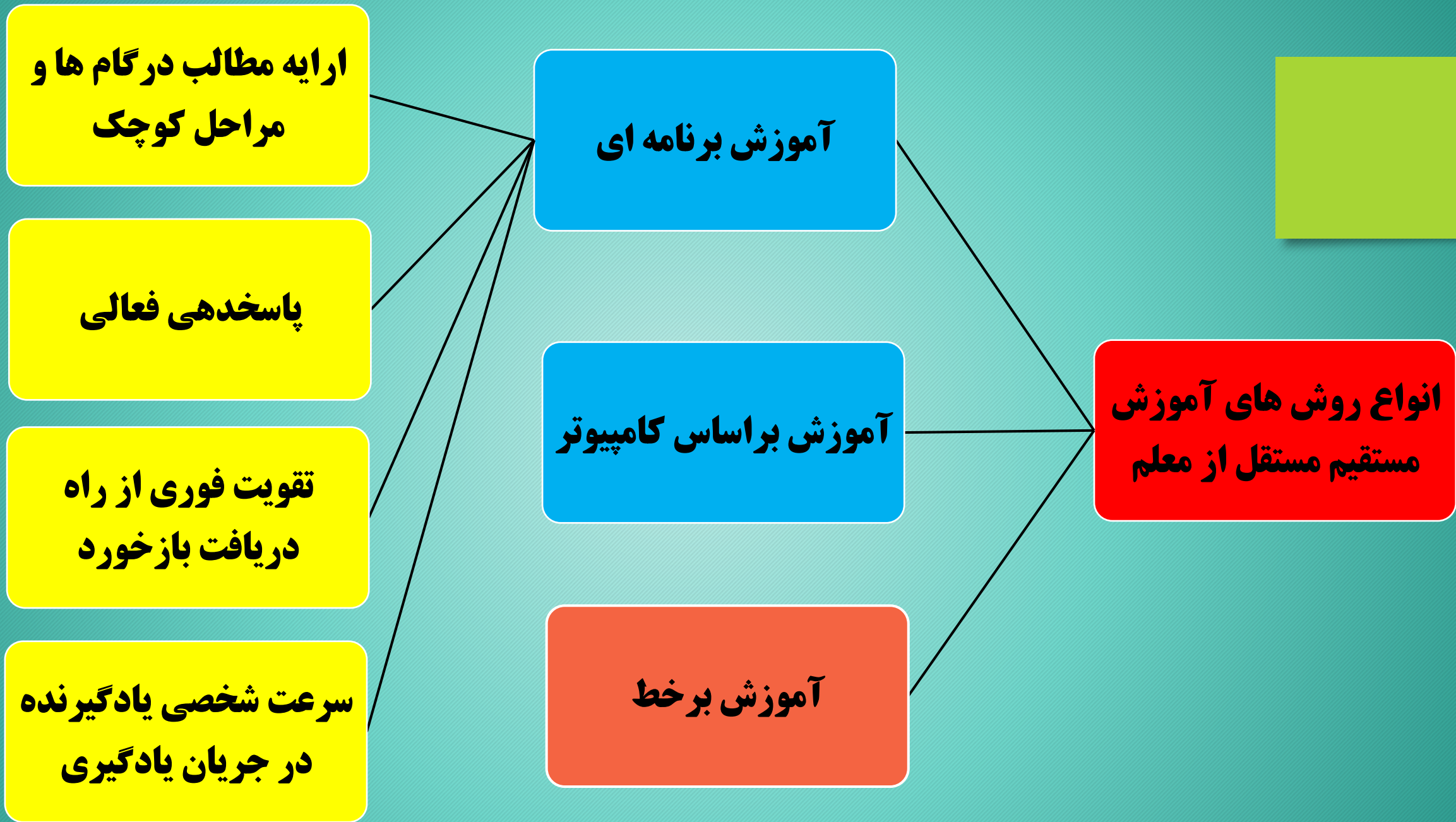
انواع روش های
آموزش مستقیم

تدریس فعال

تدریس تسلطی

**آموزش برای یادگیری
در حد تسلط**

**انواع روش های آموزش
مستقیم و تدریس آشکار**

- اسمیت (۱۹۶۹) اشاره می کند «معلم در تربیت مطلوب» فردی است که در ۴ زمینه عمده آمادگی دارد:
- نخست: معلم بر دانش نظری درباره رفتار انسان و یادگیری مسلط است این زمین شامل فنون انگیزش و تقویت نیز می شود.
- دوم: نگرش معلم نسبت به موضوع تدریس و شرکت کنندگان مثبت است.
- سوم: معلم بر حوزه موضوع تدریس تسلط دارد. تسلط بر دانش موضوعی شامل روش های تدریس آن موضوع، اجرا، ارزیابی آموخته ها و دادن بازخورد نیز می باشد.
- و بالاخره معلم دارای تربیت مطلوب از راهبردهای فنی استفاده می کند که حاصل آن ها کسب تجربیات یادگیری معنی داری باشد.
- مجریان بر خط باید قادر باشند در زمینه های زیر تصمیم های قاطع اتخاذ نمایند:
- الف: انتخاب محتوا
- ب: فعال سازی متناسب شرکت کننده
- پ: نشان دادن این که یادگیری متناسب با آن انجام گرفته است
- ت: نقش ارائه دهنده برنامه به عنوان تسهیل کننده امر یادگیری

• در این باره ضرب‌المثل زیر مناسبت پیدا می‌کند:

• تا زمانی که شما برای یادگیرندگان اهمیت قایل نباشید آنان برای آنچه شما می‌دانید اهمیتی قایل نخواهند بود.

معلمان در یادگیری برخط چگونه باید باشند؟

- ۱- توانایی و تسلط بر محتوا و مفاهیم درس
- ۲- توانایی در کنترل فشارهای روانی ناشی از آموزش های مجازی بر خود و دانش آموزان
- ۳- توانایی یک شروع خوب در فرایند یاددهی - یادگیری
- ۴- توانایی بکارگیری رسانه های پرشمار بجای تدریس مبتنی بر تک محتوایی
- ۵- توانایی ارائه بازخوردهای کاربردی و اثربخشی به فراگیران

مهارت های مدرسان «وب»:

- وظیفه مدرسان «وب» صرفاً به وصل کردن یادگیرنده به منابع اطلاعاتی محدود نمی شود طبق نظر دریسکول (۱۹۹۸) و بیر (۲۰۰۰) نقش معلم «وب» به تسهیل تعامل معنی دار حضوری و غیرحضوری یادگیرنده با اطلاعات و تعامل با یادگیرندگان دیگر مربوط می باشد. تدریس در کلاس درس مجازی مستلزم بکارگیری شیوه های جدید و تجدید نظر در شیوه های قدیم به شرح زیر است:

- (1) کلمات خود را با دقت انتخاب کنید در آموزش برخط از تغییر تن و صدا و حرکات گویا نمی توان استفاده کرد
- (2) طول سخنرانی «وب» را کوتاه کنید. سخنرانی به چند بخش تقسیم کنید تا فرصت مشارکت برای یادگیرنده فراهم گردد. به آنها امکان دهید تا دانش و تجربیات خود را مطرح کنند.
- (3) تکالیفی بدهید که نیاز به همکاری داشته باشد یادگیرندگان را تشویق کنید تا به کارشناسان یا دانشجویان دیگر برای دریافت اطلاع یا نظرخواهی رجوع کنند

مهارت های مدرسان «وب»:

- (1) ساعت کار دفتر بر خط را مشخص کنید .
- (2) از پست الکترونیک استقبال کنید
- (3) فهرست محتوای برنامه را ارائه دهید تاریخ سخنرانی ها عرضه هر بخش درسی و تحویل تمرین ها را از طریق «وب» مشخص کرده و همراه با ملاک نمره گذاری کوشش ها و مقیاس های درجه بندی به اطلاع شرکت کنندگان برسانید
- (4) یادداشت روزانه ای از فعالیت های کلاسی تهیه کنید این یادداشت اطلاعات مربوط به فهرست محتوای برنامه را تقویت می کند. دقت کنید که یادداشت حاوی رویدادهای جاری باشد ۸
- (5) به طور ادواری مطالب را خلاصه و مرور کنید به این ترتیب اندیشه ها تقویت شده و روشن تر می گردد

• ویتمر و مایریک (۱۹۹۸) ۶ ویژگی برای معلم تسهیل کننده در نظر گرفته اند این ویژگی ها عبارت اند از:

• با توجه

• اصیل

• با قوه ادراک و هم دردی

• مورد احترام

• مسلط بر حوزه دانش موضوعی

• توانمند در مهارت ارتباطی

به خاطر داشته باشد این ویژگی ها هنگام تدریس برخط همچنان مهم اند.

تأثیر سنجش بر آموزش استاد و یادگیری دانشجویان

هرچند به ظاهر چنین تصور می شود که سنجش پایان دهنده ی فعالیت های آموزش معلم و تابع هدف های اوست اما واقعیت این است که غالباً سنجش و اندازه گیری تعیین کننده فعالیت های آموزشی استاد و کوشش های یادگیری دانشجویان است.

به سخن دیگر، چگونگی مطالعه و یادگیری دانشجویان و نیز نحوه ی آموزش استادان مستقیماً از ماهیت سنجش تأثیر می پذیرند.

سنجش برای یادگیری در مقابل سنجش از یادگیری

سنجش باید در خدمت آموزش و یادگیری باشد نه اینکه آموزش معلم و یادگیری فراگیران تحت تاثیر آن قرار گیرند. (بلاک و ویلیام، ۱۹۹۸)

برای تمایز گذاری بین این دو نوع سنجش، اصطلاحات «سنجش برای یادگیری» و «سنجش از یادگیری» را وضع کرده اند.

سنجش برای یادگیری در مقابل سنجش از یادگیری

سنجش برای یادگیری به سنجشی گفته می شود که به طور مرتب صورت می پذیرد و اطلاعات حاصل از آن برای رفع نواقص یادگیری دانشجویان و اشکالات آموزشی معلم مورد استفاده قرار می گیرد.

سنجش از یادگیری صرفا اطلاعاتی درباره نمره گذاری و مقایسه دانشجویان با یکدیگر در اختیار استاد می گذارد. (باتلر و تلمان ۲۰۰۶)

سنجش عملکردی

یکی رشته از روش های سنجش واقعی یا اصیل «سنجش عملکردی» نام دارد. در سنجش عملکردی فرایندها و فراورده های یادگیری دانشجویان و دانش آموزان سنجش می شوند.

کوبیزین و بوریچ (۲۰۰۳) در این باره گفته اند: «معلم می تواند از آزمون های عملکردی برای سنجش یادگیری های شناختی پیچیده نگرش ها و مهارت های اجتماعی در موضوعات مختلف استفاده کند».

سنجش فرایند و فرآورده

آزمون های عملکردی با فرایند یا شیوه اجرا، فراورده یا محصول کار و یا ترکیبی از این دو سر و کار دارند.

ماهیت عملکرد مورد سنجش مشخص می کند که تاکید بر چه قسمتی باید باشد بعضی از عملکردها به محصولات یا فراورده ملموس و عینی نمی انجامند.

مانند کارکردن با وسایل آزمایشگاه، سخنرانی کردن، نواختن آلات موسیقی

سنجش فرایند و فرآورده

در بعضی زمینه های عملکردی دیگر، محصول یا فرآورده مورد تاکید است و توجه چندانی به فرایند و شیوه ی اجرا نمی شود. در ارزشیابی از مقاله ی تحقیقی، داستان، انشاء، شعر و نقاشی دانش آموزان و دانشجویان، بیشتر فرآورده مورد توجه ارزشیابی قرار می گیرد.

با تشکر از همراهی شما عزیزان